

SXEDIO.G4

25.1.1955: ΤΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΟΙΜΑΖΟΜΕΝΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΛΟΙΖΙΔΗΣ ΔΙΝΕΙ ΤΗΝ ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΜΑΚ ΜΕ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΚΑΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΕΣ ΝΑ ΜΗ ΑΝΑΜΙΧΘΟΥΝ ΣΤΟΝ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΖΟΜΕΝΟ ΕΝΟΠΛΟ ΑΓΩΝΑ

Στις **25** Ιανουαρίου **1955** με το ιστιοφόρο Άγιος Γεώργιος που έφθασε στις ακτές της Κύπρου μεταφέροντας μυστικά στην Κύπρο οπλισμό για την ΕΟΚΑ, θα αναχωρούσε για την Ελλάδα ο Σωκράτης Λοϊζίδης, στενός συνεργάτης του αρχηγού της οργάνωσης Γεωργίου Γρίβα, ο οποίος είχε έλθει στην Κύπρο μυστικά τους προηγούμενους μήνες μαζί με τον Γρίβα με άλλη αποστολή.

Η αποστολή ήταν όμως προδωμένη και το "Άγιος Γεώργιος" ανέμεναν στην ακτή της Χλώρακας, όπου κατέπλευσε, Βρετανοί αστυνομικοί και στρατιώτες και το συνέλαβαν μαζί με τον Κυβερνήτη του και τους Ελλαδίτες ναύτες που επέβαιναν σ' αυτό και τους Κυπρίους που το περίμεναν για να ξεφορτώσουν το πολύτιμο υλικό.

Στις αποσκευές του Σωκράτη Λοϊζίδα οι βρετανοί βρήκαν ένα πολύτιμο φυλλάδιο με το οποίο αποκαλυπτόταν η σύσταση στην Κύπρο μιας οργάνωσης με την επωνυμία Εθνικό Μέτωπο Απελευθερώσεως της Κύπρου (ΕΜΑΚ).

Το φυλλάδιο αποτελούσε συγκροτημένες σκέψεις του Σωκράτη Λοϊζίδα για την προετοιμαζόμενη οργάνωση, η οποία όμως δεν είχε πάρει σάρκα και οστά γιατί η οργάνωση που ετοίμασε ο Γεώργιος Γρίβας, η ΕΟΚΑ, ήταν ήδη έτοιμη και είχαν μάλιστα συγκροτηθεί και οι πρώτες ένοπλες ομάδες που είχαν εκπαιδευθεί από τον ίδιο προσωπικά και από συνεργάτες του.

Εκείνο που έκανε το φυλλάδιο αυτό να ξεχωρίζει από πολιτικής πλευράς, ήταν οι θέσεις που καθόριζε έναντι των κομμουνιστών.

Ο Λοϊζίδης, ο οποίος γνώριζε τις σκέψεις και τις θέσεις τόσο του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, του

πολιτικού αρχηγού της ετοιμαζόμενης οργάνωσης, όσο και του Στρατιωτικού αρχηγού Γεωργίου Γρίβα, είχε βάλει στο χαρτί αυτά που πίστευε πως ήταν σωστά για την οργάνωση, ώστε όταν θα κυκλοφορούσε σε φυλλάδια να γνωρίζουν οι πάντες για ποια οργάνωση επρόκειτο.

Ήσαν και οι τρεις- Μακάριος, Γρίβας, Λοϊζίδης- φανατικοί αντικομμουνιστές. Ετσι ο Σωκράτης Λοϊζίδης, απομονωμένος όπως ήταν στον Αγιο Μάμα, δεν γνώριζε τις σκέψεις του Γεωργίου Γρίβα και την απόφαση του να μονομάσει την επαναστατική οργάνωση ΕΟΚΑ, καλούσε με το φυλλάδιο την Αριστερά να μην ενταχθεί σ' αυτό γιατί ανάμιξη της θα δυσκόλευε τον αγώνα των Κυπρίων.

Οι σκέψεις αυτές ταυτίζονταν πλήρως με εκείνες του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, ο οποίος στις διεθνείς εμφανίσεις του, στο εξωτερικό αλλά και στην Κύπρο, προσπαθούσε να μην έχει καμιά επαφή με τις ανατολικές ή κομμουνιστικές χώρες στα διεθνή βήματα αλλά και την Αριστερά στην Κύπρο, ώστε να παρουσιάζει την επιρροή της στα πράγματα του τόπου ως πολύ περιορισμένη, για να μη φαίνεται ότι ο αγώνας ήταν κομμουνιστικός ή είχε οποιαδήποτε σχέση με την Αριστερά.

Ετσι με το φυλλάδιο του ο Σωκράτης Λοϊζίδης καλούσε τους Αριστερούς να μη αναμιχθούν στον αγώνα που ετοιμαζόταν.

Το φυλλάδιο όμως αποτελούσε ένα έγγραφο στο οποίο είχε καταχωρήσει μόνο τις σκέψεις του Σωκράτη Λοϊζίδης και κανέναν άλλον.

Ο Γρίβας, παρά το γεγονός ότι ήταν αντικομμουνιστής και είχε συγκρουσθεί μαζί τους με την οργάνωση " Χ" στην Αθήνα δεν το ενέκρινε σαν το πρώτο φυλλάδιο της επαναστατικής οργάνωσης που σχεδίαζε.

Μαρτυρία υπάρχει από τον άνθρωπο που έζησε από πολύ κοντά τις εξελίξεις αυτές, τον Ανδρέα Αζίνα, στενό συνεργάτη του Γρίβα από το **1952**.

Στο βιβλίο του " **50** χρόνια σιωπής" ο Ανδρέας Αζίνας γράφει ότι ο Σωκράτης Λοϊζίδης παρουσίασε το

φυλλάδιο του στο Γεώργιο Γρίβα σε μυστική συνάντηση τους που έγινε στο εκκλησία του Αγίου Γεωργίου στην τοποθεσία "Φοινίτζιν" του Αγίου Μάμα, πριν από τον Ιανουάριο του **1955** στην παρουσία του ιδίου. Γράφει ο Αζίνας:

"Σχεδόν τελειώναμε, οπότε ο Σωκράτης παρουσίασε ένα πρόσχέδιο προκηρύξεως από την επαναστατική Οργάνωση, που της έδιδε τη ονομασία ΕΜΑΚ, του 'ριξε ο Γρίβας μια ματιά στα πεταχτά.

- Είναι μακρύ και φλύαρο, χάνεται η ουσία, είπε. Πρέπει να είναι μονοσέλιδο, σύντομο, λακωνικότατο. Το όνομα της Οργάνωσης το επέλεξα, είναι ΕΟΚΑ, Εθνική Οργάνωση Κυπρίων Αγωνιστών. Θα το δώσω στον Μακάριο, κι αν το εγκρίνει, αυτό θα είναι το όνομα.

Ο Μακάριος θέλει ένα εύηχο δισύλλαβο όνομα, αν είναι δυνατόν, είπα εγώ".

Αναφερόταν στο φυλλάδιο όπως διαβάστηκε στο δικαστήριο αργότερα στη δίκη των συλληφθέντων στην υπόθεση του πλουαρίου "Άγιος Γεώργιος" μεταξύ των οποίων περιλαμβανόταν και ο Σωκράτης Λοϊζίδης (Μάϊος **1955**):

"Φύλλον πρώτον:

Αγών. Οργανον του Εθνικού Μετώπου Απελευθερώσεως Κύπρου (ΕΜΑΚ):

Τι είναι το ΕΜΑΚ:

Εναι μία αυτηρώς μυστική επαναστατική εθνική οργάνωσις, άρτια οργανωμένη και εκπαιδευμένη και πλήρως εξοπλισμένη, έχουσα ως μόνον σκοπόν την απελευθέρωσιν του λαού μας από την αβάστακτον δουλείαν που τον ντροπιάζει και την Ένωσιν του με την μητέρα Ελλάδα. Τονίζομεν ότι το ΕΜΑΚ δεν έχει κομματικόν σκοπόν. Το ΕΜΑΚ αγωνίζεται μυστικά και επαναστατικά.

Οι Πρώτες επιτυχίες... δεν αποκαλύπτομεν περισσότερα διά τον τρόπον δράσεως του ΕΜΑΚ διά να μη βοηθήσωμεν τον εχθρόν.

Τι στάσιν πρέπει να τηρήση ο λαός:

Δεν πρέπει ο λαός να παρασυρθή από τον πατριωτισμόν και τον ενθουσιασμόν του που θα του

προκαλούν ο αγώνας και οι επιτυχίες του ΕΜΑΚ και να ξεσηκωθεί σε ανοικτόν επαναστατικόν αγώνα ενάντια στον κατακτητήν.

Αυτό θα έχη ως αποτέλεσμα μόνον βαρείας θυσίας και ούτε οι θερμόαιμοι ανοργάνωτοι πατριώται να προβούν σε παράνομες επαναστατικές πράξεις.

Μόνον οι οργανωμένοι αγωνισταί του ΕΜΑΚ θα δρουν και πάντοτε κατόπιν διαταγής του ΕΜΑΚ.

Ο λαός πρέπει μόνον να παρακολουθεί με ζωηρόν ενδιαφέρον τους αγώνες του ΕΜΑΚ και να βοηθά στην ανάγκην με κάθε τρόπον, να έχη πλήρη εμπιστοσύνην, να πιστεύη απόλυτα στην σύντομην απελευθέρωσιν και να μη φοβάται τον ξένον κυρίαρχον και τα όργανά του. Διαβεβαιούμεν τον μαρτυρικόν Κυπριακόν λαόν, ότι κάθε θυσία διά τον αγώνα θα αμειφθή ηθικώς και υλικώς και ότι οι οικογένειαι κάθε αγωνιστού που θα πάθη ο,τιδήποτε εις τον αγώνα, θα υποστηριχθούν ηθικώς και υλικώς από το ΕΜΑΚ.

Η στάσις του ΕΜΑΚ έναντι των Τούρκων:

Εμείς βλέπομεν τους Τούρκους ως αδελφούς. Δεν έχομεν τίποτε μαζί τους, δεν θα τους βλάψωμεν. Ζητούμεν από αυτούς να μη μας ενοχλήσουν, να μη σταθούν στον δρόμον μας και να μη γίνουν όργανα των Βρετανών, να μη τους βοηθήσουν εναντίον του αγώνος μας και να είναι βέβαιοι ότι μετά την απελευθέρωσιν θα ζήσωμεν όλοι μαζί Κύπριοι, Έλληνες και Τούρκοι ειρηνικά και αγαπημένα. Οι Τούρκοι και οι Έλληνες είναι συμπατριώται και πρέπει να ζήσουν ελεύθεροι, ειρηνικά και αδελφικά. Οι Άγγλοι είναι ξένοι. Αυτοί είναι οι εχθροί όλων που προσπαθούν να μας διχάσουν και πρέπει να φύγουν.

Η γραμμή μας έναντι των κομμάτων:

Το ΕΜΑΚ είναι εθνική οργάνωσις, όμως, όπως και πιο πάνω αναφέρομεν, δεν θα κάμη κομματικόν αγώνα, αλλά μόνον απελευθερωτικόν.

Θα σεβαστή τα πολιτικά και κομματικά αισθήματα του καθενός, επομένως δεν θα παρενοχλήση τους κομμουνιστάς.

Το ΕΜΑΚ ζητεί από αυτούς και το κόμμα τους, όχι μόνον να μη αντιστρατευθούν το ΕΜΑΚ, αλλά και ούτε να αναμιχθούν εις τον αγώνα του, όπως και όλος ο λαός.

Δεν θα δεχθώμεν κομμουνιστάς εις το ΕΜΑΚ, κυρίως διά λόγους σκοπιμότητος και εάν οι κομμουνισταί ενδιαφέρονται ειλικρινά διά την Ενωσιν, δεν θα θελήσουν να αναμιχθούν εις τον απελευθερωτικόν μας αγώνα.

Αυτή είναι η περίπτωση να αποδεχθούν εάν ειλικρινώς θέλουν την Ενωσιν. Ξεύρουν καλά ότι αρκετά κράτη μόλις ακούσουν ότι εις τον Κυπριακόν Απελευθερωτικόν Αγώνα συμμετέχουν και κομμουνισταί, θα στραφούν εναντίον μας και σ' αυτόν ακόμη τον ΟΗΕ. Ξεύρουν πολύ καλά, ότι ο μισητός τύραννος με το επιχείρημα ότι ο εθνικός μας αγών είναι κομμουνιστικής κινήσεως, προσπαθεί να κερδίση κράτη και λαούς και να τους στρέψη εναντίον μας.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το ΑΚΕΛ και οι οπαδοί του δεν πρέπει να αναμιχθούν εις τον επαναστατικόν μας αγώνα, διότι η συμμετοχή των και αχρείαστος είναι και ζημίαν θα κάμη. Η πατριωτικώτερα πράξις των θα είναι η μη συμμετοχή των και θα τους την αναγνωρίσωμεν μίαν ημέραν ως συνειτήν και υπερπατριωτικήν πράξιν.

Να είναι δε βέβαιοι οι κομμουνισταί ότι ο ΕΜΑΚ διαθέτει και όλους τους απαραίτητους αγωνιστάς και όλα τα μέσα προς επιτυχή διεξαγωγήν του απελευθερωτικού αγώνος.

Επαναλαμβάνομεν ότι δίδεται εις αυτούς η ευκαιρία να δείξουν ότι...

Η γραμμή μας έναντι των αστυνομικών και κυβερνητικών υπαλλήλων:

Το ΕΜΑΚ αναγνωρίζει ότι πλείστοι Έλληνες αστυνομικοί και κυβερνητικοί υπάλληλοι είναι πατριώται και μόνον ολίγοι είναι προδόται. Το ΕΜΑΚ δεν ζητεί από αυτούς να ενταχθούν εις αυτό, ούτε να παραιτηθούν από τας θέσεις των. Εκείνο που τους ζητεί είναι να βοηθήσουν τους αγωνιστάς του ΕΜΑΚ

και να μη βοηθούν την τυραννικήν κυβέρνησιν εις την επιδίωξιν των σκοπών της, δηλαδή να μη γίνουν όργανα εις τας χείρας της Κυβερνήσεως.

Η στάσις μας έναντι των προδοτών:

Οι προδότες είναι ελάχιστοι και τους ξεύρομεν. Αλλά διά τες παληές τους προδοσίες δεν θα τους τιμωρήση το ΕΜΑΚ. Τους τες χαρίζει. Να μη θεωρήσουν δε τούτο ως αδυναμίαν και τους συνιστά να σταματήσουν αμέσως την προδοτικήν συνεργασίαν των με τον εχθρόν.

Το ΕΜΑΚ δηλοί μια για πάντα, ότι όποιοι προδώσουν τον Απελευθερωτικόν αγώνα που είναι κατ' ανάγκην και αγώνας του λαού, όποιος συνεργασθή με τον κατακτητήν, θα τιμωρηθή αλύπητα αυτός και οι δικοί του. Τονίζομεν ότι, μεγαλύτερη σκληρότητα θα δειχθή στους προδότες. Δι' αυτούς δεν υπάρχει οίκτος. Θάνατος και μόνον θάνατος.

Κυκλοφορία:

Και συ, τώρα, αγνέ πατριώτη, αδούλωτε δούλε, που διαβάζεις με πατριωτικόν ρίγος το φυλλάδιον τούτο και υπερηφάνειαν, κυκλοφόρησε το με προσοχή και δώσε εις άλλους το επαναστατικόν τούτο έντυπον και κυκλοφόρησε το με προφύλαξιν χωρίς φόβον.

Το ΕΜΑΚ στέκει δίπλα σου και σε προστατεύει. Η κυκλοφορία του φυλλαδίου ως και η διάδοσις του περιεχομένου του είναι μεγάλη συμβολή εις τον απελευθερωτικόν αγώνα.

Όσοι ανοργάνωτοι θέλουν να συνεργασθούν εις τον αγώνα, ας γεμίσουν τους δρόμους και τους τοίχους με την λέξιν ΕΜΑΚ. Είναι και αυτό σοβαρά συμβολή".